

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Eremitæ, in miraculoso pane, suum meritum, & peccatu[m] ostenditur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

Horat. lib. 1.
Sat. 5.

V.

Pallad. c. 46.
& seq. in
Laufiac hist.
qui vixit An.
390. tempo-
re S. Hiero-
nymi, quem
etiam citat
Epiphan. ep.
ad Io. Hiero-
solymitana-
num.

Matth. 4.

1. Cor. 10. 12

tur. Itaque manna illud, mellis in aliorum palato, piperis in alio-
rum, in aliorum piscis, in aliorum carnis, in aliorum melopepo-
nis, aut alterius suauissimi fructus saporem efficiebat. Renoua-
tum est hoc miraculum non semel tantum, apud Christianos; Deo
suis prouidente, & tanquam paruulis lac aut melimela dante. Nam

pueris melimela damus, & crustula; elementa velint ut discere prima.

Dulcissimi eiusdemodi panis & accepti, & perditii memi-
nit etiam, apud vetustissimum authorem Palladium, in Laufiaca
historia, Ioannes Thebaidis clarissimus illustrator, his verbis:
*Fuit quidam monachus, (imitatione Christi, ad ieiunandum, in de-
sertum secedentis) qui in eremo hac, quae praeter ceteris interior est, ha-
bitabat. Hic dum plures annos in abstinentia perdurasset, & prouectus
tempore, prope iam ad senilem venisset aetatem, omni virtutum flore ad-
ornatus, ac totius continentiae magnitudine sublimatus: cum orationi-
bus & hymnis sedulo Deo seruiret, tanquam emerito militi suo Dominus
remuneraciones parat, utpote qui in corpore adhuc positus, ad instar
Angelorum incorporea vita fungeretur officijs, & dignum iudicans an-
nonam caelestem praebere in deserto ei, qui caelestem Regem per uigiliis
praestolabatur excubijs. Quod & Christo factum est, eui, postquam
40. dies ieiunauit, Angeli, cibos utique esurienti, ministrauerunt.
Volens ergo Deus, qui olim, in deserto Israelitis è nubibus, Elias,
per coruum, panem suppeditauit, etiam in hoc saeculo remunerare
eius Monachi fidele propositum, ad prouidentiae suae sollicitudinem quoti-
diani victus eius reuocat curam. Ut enim ei sibi usum proposuisset na-
turae necessitas, ingrediens speluncam suam inueniebat mensam panem su-
perpositum. mira suauitatis, omnes mundi delicias superantis, mirisq;
candoris: ex quo refectus, non surrexit ludere, non saltare & cho-
reas ducere, non poposcit fritillos; sed, in exemplum, eorum,
qui saturati & saturandi Deum laudant, gratias diuinae praestantiae
referens, rursus ad hymnos & orationes conuertebatur. Ad quem
diuina etiam reuelationes, multaq; de futuris rebus, à Deo praemoni-
tiones fiebant. Quàm benè monuit Apollolus: Qui stat, uideat, ne ca-
dat? Siquidem etiam sanctissimi viri nonnulli, diabolo tentante,
cecidere. Quod etiam huic eremicolae accidit. In his enim tali-
bus & tantis profectibus positus, quia sibi placere ac gloriari quasi de me-
ritis suis cepit, & caelestis beneficii munus, uita sua debitum dixit, la-
xatae sunt tentatori habenae. Qui, ut mille artifex, quasi tenui te-
rebrea, initio paruum, ac sensim maius foramen facturum, ab exi-
guis*

quis censuit ordiendum. Itaq; continuo subintrat eum parua quadam desideria animi, tam parua, quam nec posset aduertere. Post haec (ut sensim & per gradus iretur) creuit maior negligentia, ita ut tardior iam fieret ad hymnos, sed & ad orationem pigrius surgeret; psalmi quoq; ipsi non ea, qua prius, vigilantia ab ipso canerentur, sed ubi parum quid exhibitum fuisset soliti ministerij, anima eius quasi nimio labore fatigata, requiescere festinabat: quia sensus eius reprobus effectus, de sublimioribus ad inferiora ceciderat, & cogitationes sua per diuersa cum precipitia rapiebant. Erat enim iam in corde eius clandestina quadam, turpis ac nefanda cogitatio, consuetudo tamen prior; velut si decursus aquae, etiam cessante remigio, adhuc priore impetu nauigium ferat, ita & vetus institutio ad consueta hominum officia traheretur. Ob quam causam & stare adhuc in suo statu videbatur. Hic ergo, cum post orationem cibum solito requisisset ad vesperam, ingressus locum eum, in quo refectus consueuerat, inuenit solito panem mense superpositum, ex quo refectus, nihil eorum, quae in corde suo versabantur, emendatione curauit, neq; immutationis suae damna per sensit, sed spernentem se minima, paulatim casurum non intellexit. Interea, cum graui iam libidinis incendio stimularetur, & inflammatus turpi concupiscentia raperetur, rursus ad saeculum, illa interim die cohibuit se, & solita hymnorum & orationum ministeria ex more persoluit, atq; ingressus ut cibum sumeret, panem quidam inuenit mense superpositum, sed aliquantulo sordidiorum; admiratus est, & tristis effectus: intellexit enim quod ipsum respiceret, hoc genus monstri, tamen cibo sumpto refectus est. Post diem tertium triplicatis urgeri stimulis coepit: occupauerat enim cogitationes eius quasi iam praesentis, & secum posite, secumq; accumbentis imago mulieris, quam complecti sibi videbatur, & ad turpes usus habere substratam. Processit tamen & sequenti die ad solita psallendi & orandi officia, sed stabat oculis, & mente captiuus. Cumq; solito ingressus ad Vesperam requireret cibum, panem quidem inuenit super mensam, sed sordidissimum ac aridissimum, & quasi a muribus vel canibus undiq; corrosus. Tunc ille ut hoc vidit, ingemuit, & lacrymas fudit, sed non ita ex corde, nec ita vberes, quae possent flammam tanti ignis extinguere. Verumtamen sumit cibum, sed neq; quantum volebat, neq; qualem solebat: cum interim cogitationes eum, tanquam cohors barbarica, undiq; circumuallant, & omni ex parte in eum tela iaculantur, ac vinctum captiuumq; eum ad saeculum retrahunt. Exurgens ergo, coepit iter agere noctu, per eremum, & tendere ad ciuitatem: sed ubi dies facta est, ciuitas quidem

longè adhuc aberat. Ipse verò cum rapidissimo estu coqueretur, & fatigaretur in eremo undiq; versus, considerare oculis cœpit, & requirere, sicubi esset in vicinomonasterium: & cum conspexisset fratrum quorundam cellulam, tendebat illuc, ut apud eos requiesceret. Quem ubi adesse senserunt serui Dei, continuo procurrunt in obviam, & velut Angelum DEI excipientes adorant, pedes lauant, ad orationem inuitant, mensam ponunt, atq; omnia secundum diuinum mandatum complent charitatis officia. Verùm ubi refectus est, & paululum requieuit, ex more quasi ab eruditissimo & opinatissimo patre cœperunt Verbum edificationis expetere, ac monita salutis inquirere. Interrogauerunt quomodo eum, quomodo quis diaboli laqueos possit effugere, aut si quando turpes iniecerit animo cogitationes, quomodo depelli possint & abijci. Tum ille, ut compulsus est monita fratribus dare, & salutis eos viam doceres ac de insidijs demonum (quas Seruis Dei intendunt) facere sermonem, illos quidem plenè & sufficienter edocuit, sibi verò ipsi stimulos compunctionis incendit, & in semetipsum regressus ait: Quomodo ego alios moneo, & ipse decipior? aut quomodo alios corrigo, qui meipsum non emendo? Age ergo, miser, facito ipse prior, qua facere alios doces. Cùmq; huiusmodi increpationibus vteretur aduersus semetipsum, & intellexisset, se miserabiliter supplantatum, valedicens fratribus, continuo se rapidissimo cursu in eremum dedit, & ad speluncam, de qua discesserat, redijt: prosternens se Domino in oratione, dicens: Nisi Dominus adiuuisset me, paulo minùs habitasset in inferno anima mea. Et iterum: Paulo minùs fui in omni malo; & paulo minùs consummauerunt me, in terra. In hoc verò completum est, quod ait Scriptura: Frater fratrem adiuuans exaltabitur, ut ciuitas munita & fortis. Frater qui adiuuat fratrem, quasi ciuitas firma, & iudicia quasi vectes urbium. Post hac ergo permansit omni vità suà in luctu & lacrymis, videns diuinitus sibi concessum cœlestis, mensæ beneficiũ perdidisse: cœpit enim in labore rursus & sudore vultus sui manducare panem suum. Conclufit autem se intra speluncam, atq; in cilicio & cinere iacens, tamdiu lugens flensq; permansit in orationibus, donec assistens ei Angelus Domini, diceret ei: Suscepit Dominus pœnitentiam tuam, & repropitiatus est tibi: sed caue ne ultra elatus decipiaris. Venient autem ad te fratres, quos tu ipse docuisti, deferentes tibi benedictiones, quas suscipere ne recuses, & sumens cum eis cibum, age gratias Deo tuo.

V I.

Multorum fructuum hortus est hoc exemplum. Ex eo decerpi potest cognoscique primò, cura Dei, qua, in deserto, desertos alit,